

WIJZIGING DECREET INTEGRALE JEUGDHULP
WAT BETREFT DE VERWERKINGEN VAN PER-
SOONSgegevens

Vlaamse Raad WVG
Welzijn • Volksgezondheid • Gezin

Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel
W www.vlaamseraadwvg.be – T +32 2 209 01 11 – E info@vlaamseraadwvg.be

Adviesvraag	Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp wat betreft de verwerkingen van persoonsgegevens	
Adviesvrager	Caroline Gennez - Vlaams minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen	
Ontvangst adviesvraag	16 april 2025	
Decretale opdracht	adviesfunctie	
Goedkeuring	Sectorale kamer Gezin en Jongerenwelzijn op 16 mei 2025 ; bij consensus	
Contactpersoon	Barbara Krekels	bkrekels@serv.be

Inhoud

Advies	4
Situering	4
1. Algemene appreciatie	4
2. Bemerkingen bij de artikelen	5
2.1 De definitie van het begrip 'contextfiguren'	5
2.2 Gegevens met betrekking tot seksueel gedrag of de seksuele gerichtheid/geaardheid	6
2.3 Delen van persoonsgegevens	6

Advies

Situering

Dit voorontwerp van decreet zet de klijtlijnen uiteen voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van jeugdhulpverlening, inclusief bijzondere categorieën of anderszins gevoelige persoonsgegevens van de betrokkene.

1. Algemene appreciatie

De raad steunt de aanpassing van het decreet Integrale jeugdhulp met het oog op een betere en meer transparante wettelijke basis voor de verwerking van persoonsgegevens. De wijzigingen zijn logisch opgebouwd en over het algemeen voldoende onderbouwd.

De raad is wel bezorgd over de impact van deze maatregelen op de administratieve belasting van de initiatiefnemers en professionals op het terrein. Het blijft uitermate belangrijk om te bewaken dat de gevraagde aanpassingen in het verwerken van gegevens geen bijkomende administratieve belasting betekenen.

De raad vindt het opportuun om de precieze impact van de voorgestelde maatregelen op de administratieve belasting te monitoren en pleit voor een evaluatie van deze aanpassingen van het decreet binnen 3 jaar zodat, naast de administratieve belasting, ook kan worden vastgesteld of de genomen maatregelen de hulpverlening effectief dienen.

De raad meent dat er veel verantwoordelijkheid bij de verwerkingsverantwoordelijken ligt om de rechtmatigheid van het verwerken van gegevens te bewaken. De raad verwacht dan ook dat er voldoende ondersteuning en opleiding voor verwerkingsverantwoordelijken beschikbaar is en vraagt hiervoor de nodige middelen vrij te maken.

2. Bemerkingen bij de artikelen

2.1 De definitie van het begrip 'contextfiguren'

"

De ouders, opvoedingsverantwoordelijken of wettelijke vertegenwoordigers en andere personen uit het sociale netwerk rond de minderjarige of jongvolwassene. (nieuwe artikel 72 §1)

Voor de raad is de voorgestelde definitie van contextfiguren te ruim. In het ontwerp van decreet wordt nog onvoldoende omschreven vanuit welke betrokkenheid, belang en in welke hoedanigheid iemand als contextfiguur wordt aangewezen. Er wordt ook niet verduidelijkt welke persoonsgegevens wel en niet relevant zijn.

De raad stelt voor om het onderscheid te maken tussen nauwe familieverbanden (gezinscontext) en andere contextfiguren.

- De raad begrijpt dat het in vele gevallen zinvol kan zijn om andere 'leden van het gezin' te registreren (cfr. het opstellen van een genogram in het kader van contextbegeleiding).
- Wanneer echter contextfiguren buiten de nauwe familieverbanden worden betrokken, is er een goede motivering nodig van de wenselijkheid tot registratie van persoonsgegevens.

Vanuit het principe van rechtmatigheid dient daarbij heel strikt afgewogen te worden wanneer en voor welke contextfiguren het delen van gegevens absoluut noodzakelijk is, en wanneer niet. Er moet rekening gehouden worden met de toegangsrechten uit het decreet Integrale Jeugdhulp en het decreet rechtspositie minderjarigen. Ouders en kinderen hebben immers het recht op inzage in hun dossier op de jeugdrechtbank. Dit betekent dat zij volledige toegang hebben tot alle stukken in het dossier. De raad wijst er dus op dat de relatie tot de mogelijkheid tot verwerking van persoonsgegevens en wie recht op toegang heeft tot de gegevens strikt moet bewaakt worden.

Ter ondersteuning van verwerkingsverantwoordelijken vraagt de raad om een kader te maken met de omschrijving van duidelijke categorieën van situaties waarin het relevant is om persoonsgegevens van contextfiguren te registreren. Om de waakzaamheid betreffende het verwerken van persoonsgegevens van contextfiguren verder te verhogen, beveelt de raad ook aan om een motiveringsplicht in te voeren voor de verwerkingsverantwoordelijken.

Tot slotte vraagt de raad ook hoe geregeld wordt dat de contextfiguren van wie gegevens worden verwerkt, zelf toegang hebben tot deze gegevens.

2.2 Gegevens met betrekking tot seksueel gedrag of de seksuele gerichtheid/geaardheid

Het nieuwe artikel 72. §4, 4de alinea vermeldt dat in bepaalde gevallen, gegevens enkele bijzondere categorieën van (gevoelige) persoonsgegevens kunnen bevatten. Enkel in zeer uitzonderlijke gevallen waar deze gegevens relevant zijn voor de hulpverlening, kunnen deze worden geregistreerd. De raad is tevreden dat deze omzichtigheid in de Memorie van Toelichting wordt benadrukt.

”

“Tot slot is het mogelijk dat er, wederom voor het beantwoorden van de individuele hulpvraag en het in kaart brengen van bepaalde uitzonderlijke omstandigheden van de betrokkenen, bijzonder categorieën van persoonsgegevens of gerechtelijke persoonsgegevens verwerkt worden.

Er wordt ook terecht aangehaald dat het van groot belang is om de rechtmatigheid van het verwerken van deze gevoelige persoonsgegevens te bewaken.

”

In het geval val de verwerking van dergelijke bijzondere categorieën van persoonsgegevens of gerechtelijke persoonsgegevens worden er stevast passende technische en organisatorische maatregelen getroffen door de verwerkingsverantwoordelijken om de rechtmatigheid van de verwerking en de bescherming van de persoons gegevens in het bijzonder , te waarborgen.

Omwille van de zeer gevoelige aard van deze gegevens formuleert de raad de bezorgdheid dat het voor verwerkingsverantwoordelijken een moeilijke opdracht is om goed in te schatten of het al dan niet nodig is deze gegevens te verwerken. De raad herhaalt daarom zijn vraag om een kader uit te werken ter ondersteuning van verwerkingsverantwoordelijken en om een motiveringsplicht in te voeren.

2.3 Delen van persoonsgegevens

Het is goed dat er een wettelijke basis voorzien wordt voor een gedeeld beroepsgeheim (het nieuwe artikel 72 §6). Het is uiteraard belangrijk dat men daarbij de voorwaarden van het gedeeld beroepsgeheim naleeft, zoals het aantonen dat men zich heeft ingespannen om de toestemming van de betrokken personen te krijgen.

Wat betreft het delen van persoonsgegevens van (kandidaat-)pleegzorgers (als contextfiguren, m.a.w. – netwerkpleegzorg beoordeling), maakt art. 72§4 het mogelijk dat de gemandateerde voorzieningen en de sociale dienst op de hoogte worden gebracht van het niet verlenen van een attest – en dus het weigeren van de kandidaat. Het kan niet de bedoeling zijn dat alle gegevens in verband met de selectie vrij worden gedeeld, of dat dit opgelegd zou worden.

De raad vraagt om ook hier te zorgen voor voldoende en toegankelijke opleiding voor professionals inzake het gedeeld beroepsgeheim. Opleiding zorgt voor blijvende aandacht voor de juiste afwegingen om informatie al dan niet te delen.